ԾՐԱԳԻՐ

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի 2016թ. հակակոռուպցիոն ռազմավարության (նպատակները, խնդիրները, իրագործման ուղղությունները և ուղիները)

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանը (այսուհետ՝ Համալսարան), ղեկավարվելով ՀՀ սահմանադրությամբ, ՀՀ օրենքներով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի ապրիլի 10-ի N14 արձանագրային որոշման 51-րդ կետով հաստատված «Հանրային կառավարման համակարգում կոռուպցիայի դեմ պայքարի հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» որոշմամբ և համապատասխան ծրագրով, այլ իրավական ակտերով, ներառյալ՝ Համալսարանի կանոնադրությամբ և ռազմավարական ծրագրով, այլ իրավական ակտերով, նախատեսում է 2016թ. ընթացքում հետևողականորեն շարունակել հակակոռուպցիոն գործունեությունը:

Նախադրյալներ. որպես հակակոռուպցիոն քաղաքականության իրականացման նախադրյալներ հանդես են գալիս՝

- Համալսարանի կառավարման մարմինների կամքը, որոնք լիովին գիտակցում են կոռուպցիայից զերծ միջավայր ունենալու կարևորությունը.
- հանրային շահի առաջնայնություն, ըստ որի Համալսարանի իրավասու մարմինները իրենց լիազորություններն իրականացնելիս պարտավոր են հանրային շահը բարձր դասել ցանկացած այլ շահից.
- բարեխղճությունը, ըստ որի համալսարանի աշխատակիցները պարտավոր են իրենց գործունեությունն իրականացնել պատշաճ մակարդակով, որը համապատասխանում է Համալսարանի իրավասու մարմինների կողմից որոշված կարգով, որակով և ժամկետներում.
- թափանցիկությունը, ըստ որի Համալսարանի իրավասու մարմինների հանրային ինստիտուտների ներկայացուցիչներն ապահովում են հանրային շահին առնչվող տեղեկատվության մատչելիությունը, որոշումների կայացման գործընթացի թափանցիկությունը և այդ գործընթացում հասարակության մասնակցությունը:

Սկզբունքներ. Համալսարանի կառավարման ժամանակակից և արդյունավետ համակարգի ձևավորման համար Հայեցակարգի իրականացումը հիմնված է հետևյալ սկզբունքների վրա.

- իրավունքի գերակայություն, ըստ որի բոլորը հավասար են օրենքի առջև և հավասարապես պաշտպանվում են օրենքով, հարգանքը մարդու իրավունքների ու ազատությունների հանդեպ, ինչպես նաև պատասխանատվության անխուսափելիության սկզբունքի հետևողական իրագործումը.

- պատասխանատվություն, ըստ որի Համալսարանի իրավասու մարմինները պատասխանատու են Ռազմավարությունից բխող միջոցառումների իրականացման և դրանց արդյունավետության ապահովման համար,

- կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում և կառավարում, ըստ որի Համալսարանի կառավարման և այլ հանրային յուրաքանչյուր ինստիտուտ պետք է ունակ լինի իր կողմից իրականացվող կառավարման գործընթացում կանխատեսել կոռուպցիոն պոտենցիալ ռիսկերը և համարժեքորեն նվազեցնել դրանք.

- հակակոռուպցիոն ընթացակարգերի մշակման և իրացման համաչափություն, ըստ որի Համալսարանի կառավարման և այլ հանրային ինստիտուտները պետք է մշակեն, ներդնեն և իրականացնեն այնպիսի հուսալի ընթացակարգեր, որոնք համաչափ կլինեն Համալսարանի ինստիտուցիոնալ ռիսկերին և խոցելիությանը, ինչպես նաև կհամապատասխանեն Համալսարանի ռեսուրսներին և կազմակերպական առանձնահատկություններին.

- հաշվետվողականություն, ըստ որի հակակոռուպցիոն քաղաքականության արդյունավետությունը պահանջում է կոռուպցիայի բացարձակ անհանդուրժողականության մթնոլորտ.

- կոռուպցիոն իրավախախտումների կանխարգելում.

- համագործակցություն և համաձայնեցում, ըստ որի Համալսարանի կառավարման և այլ հանրային ինստիտուտները պետք է սերտորեն համագործակցեն՝ ապահովելով հակակոռուպցիոն նպատակների համատեղ իրականացումը:

Համալսարանում 2016թ. հակակոռուպցիոն գործունեության իրականացման Ծրագիրը, որը ներառում է նպատակները, խնդիրները, իրագործման ուղղությունները և ուղիները (այսուհետ՝ Ծրագիր) նպատակաուղղված է՝

1. կոռուպցիոն ռիսկերի էական կրճատմամբ դրա տարածվածության աստիճանը նշանակալիորեն սահմանափակելուն,
2. Համալսարանում մատուցվող հանրային ծառայությունների որակը բարձրացնելուն,
3. սոցիալական արդարության ընկալումը զգալիորեն բարելավելուն,

4. կրթության և գիտության ոլորտներում ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկայում բուհի մրցունակությունը և գրավչությունը ամրապնդելուն:

Այդ նպատակներով, և հիմք ընդունելով բուհի առաքելությունից, զարգացման ծրագրերից, բնութագրերից և հեռապատկերից բխող հակակոռուպցիոն գործողությունների արդիականացման անհրաժեշտությունը, սույնով սահմանվում է Համալսարանի 2016թ. Հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և դրա իրագործման միջոցառումների ծրագիրը:

Արտաքին և ներքին գործոններ. Հակակոռուպցիոն ռազմավարության մշակման և իրականացման ընթացքում հաշվի է առնվել Համալսարանի կառավարման կառուցվածքը արտաքին միջավայրին և դրա փոփոխությանը ու Համալսարանի ռազմավարական նպատակներին համապատասխանեցնելու անհրաժեշտությունը: Որպես ներքին գործոններ են դիտվել և դիտվում նաև Համալսարանի կառավարման գործընթացում նորարական գաղափարները իրականացնելիս պրոֆեսորադասախոսական և վարչական անձնակազմի ոչ լիարժեք պատրաստվածությունը և ներգրավվածությունը, Համալսարանի ընդհանուր տեղեկատվական բազայի ոչ բավարար մակարդակը, աշխատավարձի բարձրացման խնդիրը:

Առկա վիճակը. Համալսարանի կառավարման համակարգը 2015թ. ընթացքում ապահովել է բուհի ֆինանսական կայունությունը, երաշխավորել է նախկինում ընդունված զարգացման ծրագրերի իրականացումը: Անցած տարիներին Համալսարանի հակակոռուպցիոն գործունեության կատարելագործմանն ուղղված հիմնական ուղղությունները եղել են.

- կրթական չափորոշիչները,
- կրթական և ուսումնական ծրագրերը,
- գիտական գործունեության զարգացումը,
- միջազգային համագործակցությունը,
- դիմորդների հավաքագրումը և ընդունելությունը,
- ֆինանսների կառավարումը,
- նյութատեխնիկական բազան և Համալսարանի ենթակառուցվածքների բարելավումը,
- օրենքով սահմանված կարգով ներքին աուդիտի կառույց ստեղծելը:

Մշակվել է Համալսարանի հակակոռուպցիոն քաղաքականությունը, որն ըստ ցուցիչների իրականացվել է ինտենսիվ տեմպերով և բավարար արդյունավետությամբ (տես՝ Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական

մանկավարժական համալսարանի հակակոռուպցիոն ռազմավարության և դրա իրականացման 2009-2012թթ., ինչպես նաև 2013թ., 2014թ. և 2015թ. միջոցառումների ծրագրերի Հաշվետվությունները):

Մարտահրավերները. Հակակոռուպցիոն սույն ռազմավարության մշակման ընթացքում հաշվի են առնվել Համալսարանի կառավարման կառուցվածքը Համալսարանի ռազմավարական նպատակներին, ինչպես նաև արտաքին միջավայրին և դրա արագ փոփոխությանը մշտապես համապատասխանեցնելու գործոնը: Որպես ներքին գործոններ են դիտվել և դիտվում Համալսարանի կառավարման գործընթացում նորարական գաղափարները իրականացնելիս պրոֆեսորադասախոսական և վարչական անձնակազմի ոչ լիարժեք պատրաստվածությունը և ներգրավվածությունը, Համալսարանի ընդհանուր տեղեկատվական բազայի ոչ բավարար մակարդակը, աշխատավարձի բարձրացման խնդիրը:

<u>Խնդիրները՝</u>

ա/ կատարելագործել Համալսարանի կառավարման համակարգը՝ Համալսարանի դինամիկ զարգացման նպատակով,

բ/ բարձրացնել Համալսարանի կառավարման գործընթացում ղեկավարների անձնական պատասխանատվությունը,

գ/ աջակցել կառավարման նոր մեթոդների ներդրմանը,

դ/ բարձրացնել վարչակառավարչական ապարատի գործունեության վերաբերյալ Համալսարանի աշխատակիցների և հանրության իրազեկվածությունը,

ե/ ներդնել Համալսարանի ուսումնական գործընթացների միջազգայնորեն ճանաչված կառավարման էլեկտրոնային համակարգ,

զ/ բարձրացնել ֆինանսական միջոցների կառավարման արդյունավետությունը,

Հիմնական մեթոդներ. Համալսարանի հակակոռուպցիոն ծրագրի իրականացման հիմնական մեթոդներ են՝

- զարգացման քաղաքականության մեջ կոռուպցիոն ռիսկերի շարունակական բացահայտումն ու կանխարգելումը,
- համալսարանի կառավարման թափանցիկության, հրապարակայնության, հաշվետվողականության և օրինականության ամրապնդումը:

<u>Հակակոռուպցիոն ռազմավարության հիմնական ուղղություններն են՝</u>

- Համալսարանի ներքին և արտաքին միջավայրի իրավաչափ փոխգործակցության ապահովումը,

- վարչական աշխատակազմի լիազորությունների և պատասխանատվությունների հստակ բաշխումը,

- կառավարման կազմակերպական կառուցվածքի կատարելագործումը՝ գործառույթների, ռեսուրսների և կադրերի վերանայման անհրաժեշտության տեսանկյունից, դրանց համապատասխանեցումը կառավարման ապարատի գործունեության ընթացակարգերին և կանոնակարգերին՝ ելնելով աշխատանքային ծավալներից և հիմնվելով նորմատիվային ցուցիչների վրա,

- կառավարման արդյունավետության ապահովման համար հանրային կառույցների իրական մասնակցություն, որը նպատակաուղղված է Համալսարանի աշխատակիցների ակտիվ ներգրավմամբ կառավարման գործընթացում ակադեմիական ինքնակառավարման դերի բարձրացմանը, ուսանողության ինքնավարության ապահովմանը, Համալսարանի անձնակազմի և ուսանողության միջև փոխադարձ հարգանքի և վստահության ամրապնդմանը,

- Համալսարանի աշխատակիցներին կառավարչական որոշումների հասանելիության ապահովում (կառավարման գործունեության թափանցիկության ապահովում, Համալսարանի գործունեության տարեկան հաշվետվությունների հրատարակում, Համալսարանի կայքում արտաքին և ներքին աուդիտի և որակի ապահովման մշտադիտարկման արդյունքների տեղադրում, տեղեկատվական ռեսուրսների վիճակի ուսումնասիրում, հետագա զարգացման առաջնահերթ ուղղությունների որոշում, կրթական գործունեությունում էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ներդրում),

- կոռուպցիոն երևույթների բացահայտում՝ սոցիոլոգիական հարցումների, նպատակային հետազոտությունների անցկացման միջոցով: Կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցման այլ ուղիների որոնում (ուսանողների գիտելիքների գնահատման թափանցիկության ապահովում, գնահատման ընթացակարգերի վերաբերյալ ուսանողների իրազեկվածություն, Ֆակուլտետի գործունեության հրապարակայնացում և վերահսկողության բարձրացում),

- կառավարման նորարական տեխնոլոգիաների ներդրման պայմանների ստեղծումը և ներդրումը:

Ակնկալվող արդյունքները՝

- արդի պահանջներին համապատասխան՝ կառավարման որակյալ համակարգ,

- Համալսարանի ստորաբաժանումների և ֆակուլտետների մակարդակով իրականացվող ծրագրերի արդյունավետ իրականացում,

- իրականացվող ծրագրերի ղեկավարման բարձր արդյունավետություն,

- կառավարման վերակազմավորված կազմակերպական կառուցվածք, որը կհամապատասխանի արտաքին և ներքին պահանջներին,

- կառավարման գործընթացում ընդգրկված աշխատակազմի գործունեության քանակաորակական համադրության ապահովում,

- կառավարման ժամանակակից մեթոդներին տիրապետող վարչակառավարչական անձնակազմ,

- Համալսարանի կառավարման գործընթացում արտաքին շահակիցների ներգրավվածություն,

- Համալսարանի կառավարման գործընթացում դասախոսական անձնակազմի ներգրավվածություն,

- ուսումնառողների ներգրավվածությունը կառավարման գործընթացներին,

- վարչակառավարչական ապարատի թափանցիկ գործունեություն,

- կրթության որակի ապահովման թափանցիկ գործունեություն,

- արտաբյուջետային եկամուտների ավելացում,

- Համալսարանի կայուն ֆինանսական գործունեություն:

<u>Առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշներ</u>

- զարգացման ծրագրում Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումների մասնակցության աճը,

- համալսարանի կազմակերպչական կառուցվածքում նորացված ստորաբաժանումների քանակը,

- համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործունեությունը կարգավորող ընթացակարգերի, կանոնակարգերի և այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերի առկայությունը,

- կառավարման ժամանակակից տեխնոլոգիաներին տիրապետող անձնակազմի տոկոսը,

- ֆինանսական միջոցների օգտագործման նպատակայնությունը և արդյունավետությունը,

- աշխատակազմի և ուսանողների քանակը, որոնք ներգրավված են հասարակական և մասնագիտական խորհուրդներում, ինքնակառավարվող մարմիններում,

- համալսարանի գործունեությունից արտաքին շահակիցների բավարարվածության աստիճանը,

- աշխատակիցների և ուսանողների բավարարվածության աստիճանը Համալսարանի ղեկավարման գործընթացից,

- դասավանդման էլեկտրոնային եղանակների առկայություն,
- գործավարական փաստաթղթերի նոր ձևաչափերի կիրառում,
- համալսարանի նոր կայքի ստեղծում և ներդրում, կայքի և ՖԱՄԱ առաջին համալսարանական ռադիոյի այցելուների թվի աճ, լրատվության ընդլայնում,
- համալսարանի ընդհանուր բյուջեում արտաբյուջետային միջոցների ծավալ,
- կոռուպցիայի բացահայտման նպատակով սոցիոլոգիական հարցումների, ոսումնասիրությունների արդյունքները:

Միջոցառումների պլան
Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարի 2016թ. հակակոռուպցիոն ռազմավարության

	Նպատակ	***Միջոց***	***Ակնկալվող արդյունք***	***Պատասխանատու***	***Ժամկետ***
	Նպատակ 1. *Կոռուպցիոն ռիսկերի էական կրճատմամբ նշանակալիորեն սահմանա փակել դրա տարածվածության աստիճանը,*	*ա/ կոռուպցիոն երևույթների բացահայտում սոցիոլոգիական հարցումների, նպատակային հետազոտությունների անցկացման միջոցով* *բ/ կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցման ուղիների որոնում*	*Իրականացված հակակոռուպցիոն միջոցառումներ* *Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ*	*Պրոռեկտորներ* *Դեկաններ* *Ստորաբաժանումների ղեկավարներ* *Ուս.խորհուրդ* *Արհմիութ.կազմակ*	*Պարբերաբար*
	Նպատակ 2. *Բարձրացնել Համալսարանում մատուց վող հանրային ծառայու թյունների որակը*	*ա/ Ուսանողների գիտելիքների գնահատման թափանցիկության ապահովում, գնահատման ընթացակարգերի վերաբերյալ ուսանողների իրազեկվածություն* *բ/ Ֆակուլտետի գործունեության հրապարակայնացում և վերահսկողության բարձրացում՝ որպես*	*Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ* *Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ*	*Պրոռեկտորներ* *Դեկաններ* *Ստորաբաժանումների ղեկավարներ* *Ուս.խորհուրդ* *Արհմիութ.կազմակ*	*Պարբերաբար*

		կոռուպցիայի դեմ պայքարի միջոց:			*Պարբերաբար*
	Նպատակ 3. *զգալիորեն բարելավել սոցիալական արդարության ընկալումը*	*ա/ Համալսարանի կառավարման գործընթացում դասախոսական համակազմի ներգրավվածություն,* *բ/ ուսանողների ներգրավվածությունը կառավարման գործընթացներին,* *գ/ վարչակառավարչական ապարատի թափանցիկ գործունեություն,* *դ/ կրթության որակի ապահովման թափանցիկ գործունեություն,*	*Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ* *Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ* *Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ* *Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ*	*Պրոռեկտորներ Դեկաններ Ստորաբաժանումների ղեկավարներ Ուս.խորհուրդ Արհմիութ.կազմակ*	
	Նպատակ 4. *ամրապնդել բուհի մրցունակությունը և գրավչությունը ներդրումների համար կրթության և գիտության ոլորտների ինչպես*	*ա/համալսարանի նոր կայքի ստեղծում և ներդրում, կայքի և ՖԱՄՍ առաջին համալսարանական ռադիոյի այցելուների թվի աճ, լրատվության ընդլայնում,*	*Կոռուպցիայի ռիսկերի նվազեցված մակարդակ* *Կոռուպցիայի*	*Պրոռեկտորներ Դեկաններ Ստորաբաժանումների ղեկավարներ Ուս.խորհուրդ Արհմիութ.կազմակ*	*Պարբերաբար*

	ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկայում։	*բ/ դասավանդման էլեկտրոնային եղանակների առկայություն,* *գ/ համալսարանի ընդհանուր բյուջեում արտաբյուջետային միջոցների ծավալ*	*ռիսկերի նվազեցված մակարդակ*		